

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ diplomové práce: magisterská

Typ posudku: posudek vedoucího práce

Autorka práce: Jana Mitrová

Název práce: Odborné praxe vysokoškolských studentů společenskovedných oborů vo veřejnom a neziskovom sektore

Autor posudku: Aleš Vlk

Hned na začátku musím ocenit přístup Jany ke zpracování její diplomové práce. Domluvili jsme se na pravidelných konzultacích a systematickém zpracování po logických částech práce. Tento postup byl dodržen a výsledkem je předkládaný materiál, který může být důstojně připuštěn k obhajobě. Stejně tak je nutné zdůraznit, že Jana nekopírovala „slepě“ všechny moje doporučení a návrhy. U některých měla další otázky, některé se zdůvodněním nepřijala a své vlastní argumenty dále rozpracovala. Spolupráci s ní musím označit jako velmi dobrou.

Základní směr práce, který byl vytyčen tezemi (projekt diplomové práce), zůstal nezměněn. Na základě konzultací a studia literatury došlo ke specifikaci a drobné úpravě výzkumných otázek či metodologických postupů. Vše v souladu s původním záměrem a ku prospěchu kvality výsledného materiálu.

Za téma si Jana Mitrová vybrala problematiku praxí vysokoškolských studentů, kterou omezila na společenskovední obory. Považuji to za velmi užitečné téma vzhledem k tomu, že specificky ve společenskovedních oborech nejsou praxe a stáže vnímány jako závažné téma. Na rozdíl například od oborů lékařských, kdy je praxe v lékařských zařízeních nedílnou součástí studia.

Za velmi silnou stránku práce považuji její strukturu, která se dostatečným způsobem věnuje všem relevantním oblastem. Na začátku vysvětluje základní pojmy, popisuje způsob zpracování práce (výzkumný design), metodologii směru dat, teoretická a koncepční části, vlastní analytickou část, závěry a doporučení. Tato struktura umožňuje čtenáři velmi dobrou orientaci v textu a současně je zdůvodněno, proč a jak na sebe části vzájemně navazují.

V práci není ani jedna část, která by do ní logicky nezapadala či by stála samostatně (z důvodu, že tam musí být, ale nevíme proč).

Ze způsobu psaní práce je zřetelné, že autorka považuje koncept praxí a stáží jako nedílné součásti studia na vysoké škole za správný a užitečný. Tento názor je naprosto legitimní, musíme však zdůraznit, že není jediný. Pohled na tuto problematiku obecně souvisí s postavením a rolí vysokých škol či obecně vzdělávacích institucí ve společnosti a následujícími otázkami, které jsou velmi často diskutovány ve vysokoškolské vzdělávací politice: Má vysoká škola primárně sloužit jako příprava absolventů na trh práce? Má vysoká škola spíše kultivovat osobnost a ukazovat směry možného dalšího rozvoje? Na tyto a další otázky samozřejmě existují různé odpovědi.

Jana ke zpracování práce použila dostatečné množství relevantní literatury, které jí umožnilo formulovat zobecňující závěry. Není samozřejmě možné tvrdit, že její výzkum byl vyčerpávající a data reprezentativní. Ale i s přihlédnutím k těmto metodologickým omezením jí sebraný materiál umožnil indikovat trendy a formulovat závěry. Lze říci, že metody, které byly zvoleny, umožnily autorce zodpovědět na formulované otázky a splnit tak cíle, které si při psaní diplomové práce stanovila.

Analytickou část lze považovat za velmi přínosnou – dává nám přehled o tom, jak se vybrané instituce (VŠ), studenti a zaměstnavatelé dívají na problematiku praxí. Pouze je škoda, že Jana nevyužila možnosti porovnat v popisné či grafické formě názory jednotlivých aktérů a zjistila tak, jak se jejich představy liší. Čtenář musí bez tohoto shrnutí nepohodlně porovnávat jednotlivé grafy mezi sebou.

Jedna drobná připomínka ke konceptu kvality praxí. Jana si kvalitu spojila s některými „formálními charakteristikami“ (hypotéza H7) - například efektivní komunikace mezi vysokou školou a organizací, délka praxe alespoň 1 semestr, průběžný monitoring ze strany školy a garanta atd. Dle mého názoru je toto pouze jeden možný pohled na „kvalitu“ praxe. Za kvalitní praxi lze považovat i tu, která má například významný přínos pro studenta, je relevantní vzhledem k profilu absolventa atd., aniž by stoprocentně splňovala formální požadavky. Pojem „kvality“ je v tomto směru vícedimenzionální a zasloužil by si větší pozornost.

Celková podoba diplomové práce plní požadavky, které jsou na ní kladeny. Citační norma je dodržena, práce obsahuje odkazy na relevantní literaturu a zásadní dokumenty, grafická úprava je dostatečná.

Práci považuji za velmi zdařilou a doporučuji ji hodnotit jako **výbornou**.

K obhajobě si dovoluji formulovat následující otázky:

- 1) V práci se objevuje názor (expertní), že praxe a stáže nejsou dostatečným způsobem definovány. Myslíte, si že definováním tohoto pojmu v nějaké zákonné normě či například v jiném materiálu MŠMT může dojít k zásadnímu posunu ve směru zlepšení kvality praxí? Zkuste přesně a konkrétně formulovat, kde by se definiční vymezení mohlo pozitivně projevit (přínos pro studenty, pro školy, pro zaměstnavatele). Nebo se najdou případy, kdy vše dobře funguje, aniž by existovala zákonná definice nějakého jevu?
- 2) Praxe a stáže studentů vysokých škol je možno dát do kontextu diverzifikace celého systému terciárního vzdělávání. Český systém terciárního vzdělávání je na rozdíl od některých ostatních evropských zemí orientován spíše akademicky a výzkumně (vysoký podíl studentů mají veřejné vysoké školy univerzitního typu, sektor vyššího odborného vzdělávání je poddimenzován atd.). Nemyslíte si, že i tato skutečnost může mít vliv na relativně neuspokojivou situaci v oblasti stáží a praxí? Nemyslíte si, že by stáže a praxe měly být zásadním stavebním kamenem spíše prakticky orientovaných studijních programů, kterých je u nás nedostatek? Patří praxe dle Vašeho názoru i na silně výzkumně orientované vysoké školy?

12. červen 2010

Podpis: .....